

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZEGYESÜLET SZAKKÖZLÖNYE.

TIZENHETEDIK ÉVFOLYAM,

FELELŐS SZERKESZTŐ:

SZENTGYÖRGYI LAJOS

BCU Cluj / Central University Library Cluj

FŐMUNKATÁRS:

NAGY JÁNOS.

KOLOZSVÁR, 1902.

AZ EGYESÜLET TULAJDONA.

GÁMÁN J. ÖRÖK. KÖNYVNYOMDAJA.

1431-1902⁷

108067

BCU Cluj / Central University Library Cluj

TARTALOM.

I Beköszöntő.

1902. Adjon Isten minden jót az új esztendőben! Lapszám
I

II. Egyesületi ügyek.

Elnökségi közlemények. Közgyűlés. Fölhívás. Tanulmányi esték.	2, 3
Hivatalos közlemények. Tanulmányi esték. Választmányi ülés.	17
A szamos-ujvári méhészkör közgyűlési meghívója.	17
Évi közgyűlés. — . r. —	21
Tagsági díjak nyugtázása.	32, 162
A mi dolgaink. <i>Szentgyörgyi</i>	21, 56, 96, 120, 158, 224
Fölhívás a pozsonyvármegyei méhészkör tagjaihoz <i>Olgyay</i> <i>Árpád</i>	148
Fölhívás	184, 187, 207, 233
Meghívó	231

III. Irányító közlemények.

Útmutatás a kezdő méhész számára. Január, február, márczius, junius, július, augusztus, szeptember, október, november, és december hónapokra *Teleki*; április és május hónapokra *Fejő* 3, 18, 46, 66, 87, 106, 128, 148, 167, 187, 207, 233

IV. Szakközlemények.

Milyen színre fessük kaptárainkat? <i>Mutatvány Paczek Béla zsebnaptárából</i>	11
Hogyan lehet a méhcsaládokat természetes virággal ellátni? <i>Böloni István</i>	50

Méhszöktető. <i>Dr. Hilbert István</i>	53
Tanulságos esetem a naftalin használatával. <i>Molnár Albert</i> .	54
Alapvetés. <i>Teleki</i>	57
A Preusz-féle méhészkedés módja. <i>Nagy Iván</i>	70
Kitevelt herék. <i>Böloni István</i>	72
Álanyáság. <i>Nagy Iván</i>	75
A méhek elősdije. <i>Böloni István</i>	89
A méhtetűről. <i>Dr. B. S.</i>	113
Rajoztatás. <i>Teleki</i>	114
A rajok befogása és ápolása. <i>Teleki</i>	117
⌋ Repczetermelés és a méhészet. <i>Teleki</i>	136
Idei élményeim a méhészetben. <i>Frónay Albert</i>	155
Mézbor. <i>Böloni István</i>	160
Az anya eltávolításáról a mézelés idején. <i>Uhlárik Sándor</i> .	174
✓ Képesek-e a méhek a színek fölismerésére. <i>Roth Gyula</i> . .	175
Elmélet és gyakorlat. <i>Uhlárik Sándor</i>	177, 203
✓ A kukoricza-zászló virágporának szedése. <i>Lengyel Károly</i> .	179
✓ A káposzta törzse, mint méhlegelő. <i>Bachmann Béla</i>	223
Elvénült anya. <i>Szabó Balázs</i>	240

BCU Cluj / Central University Library Cluj

V. Közérdekűek.

A gödöllői állami méhészeti gazdaság szervezeti szabályzata	6
A mi kaptárunk.	29
A német, osztrák és magyar méhészek XLVII. vándorgyűlése Temesvártt és az ezzel kapcsolatos méhészeti kiállítás. (Fölvívás a résztvevésre). <i>Dr. Kühl, lovag dr. Beck, marosi Márai I.</i>	43
Fölvívás Temesvárra. <i>Báró Ambrózy Béla</i>	44
A szerkesztőség fölvívása Temesvárra.	45
Pályázati hirdetémények a gödöllői állami méhészeti gazdaság állandó és időszakos tanfolyamaira	65, 83, 127
A temesvári vándorgyűlés programja	84
A méz vámja. (<i>o. t.</i>)	86
Magyarország méhészeti termelése. <i>Fejő</i>	93
Gödöllő. <i>Kohányi Gyula</i> ,	103
A gödöllői állami méhészeti gazdaság megnyitása. <i>Teleki</i> .	104
Temesvárra! <i>Báró Ambrózy Béla</i>	106

Méhészeti kiállítás Pozsonyban. (Fölvívás).	112
Temesvárra! <i>Fejő</i>	132
A pozsonyi méhészeti kiállítás. (Tájékoztató).	136
Magyar királyi állami méhészeti gazdaság Gödöllőn. <i>Teleki</i> 152, 172, 190, 210,	236
Levél a vidékről. <i>Szakmáry</i>	180
A német, osztrák és magyar méhészek XLVII. vándorgyűlése és az ezzel kapcsolatos méhészeti kiállítás Temesvártt. <i>Teleki</i>	193, 212, 238
A pozsonyi kiállítás méhészeti csoportja	201, 222

VI. Irodalom.

A Kert. Magyar Néplap. Szőlészeti és Borászati lap, A Szőlészeti és Borászati Lap Naptára. Révai Kalendárium. Kertészeti Lapok. Család és Iskola.	13, 14, 15
Kühne Útmutatója a méhészetben. — <i>r.</i> —	60
A Kert. Szőlészeti és Borászati Lap. A szőlő helyes metszése.	77
Saárossy—Kapeller Ferenc: A méhészet múltja és jelene	130
Méhészeti értesítő. (<i>ot</i>)	137
Magyarország földművelésügye 1897—1902. <i>Teleki</i>	226
Nemesszeghy Kálmán: Méz a háztartásban.	243
Kühne Ferenc: A méhtenyésztés gyakorlatából.	243

VII. Különfélék.

Követésre méltó példa. Szatmárról. Mézünk a külföldön. Márciusi pörgetés. A méh téli fogyasztása. A méhcsaládok megnépesedésének föltételei. Üres lépet ne tegyünk be hátúlsónak. Fulánkjukat mire használják a méhek? A csehországi méhészek panasza. »Jön a királyné.« A méhek érzelmi világa	30, 31, 32
A propolisz letisztítása a kézről. Hajdan és most. Méhészkedés — családi boldogság. A tordai pogácsa ősei. Németországban. Gyermekezés.	61, 62
Szabadban való etetés. Hogyan sikerül az anyásítás? A rajzás meggátlása. A méhészek érdekeinek megvédése Németországban. Pöstyén-fürdő követésre méltó példája. Állami méhgazdaság Németországban.	77, 78, 79

Méhészeti tanfolyamok. Meddig maradhat a fán a raj? Pörgetés után.	98
A kipörgetett mézes lépek. Rajok az anyák megifjítása körül. A méz a háztartásban. Egyszerű mézpróba. Jó mézeczet. Sokféle a méhész. Nem rossz. Világító méhek. A méhlegelő javítása Belgiumban. Kisgazdák szervezkedése. 138,	139
Jó hordás. Báránra szállt raj. A méhek lesöprése a lépekről. Rablás ellen. Műlépszabdalo eszköz.	162
Egyről-másról. Kedélyes raj. A legjobb itató. Veszedelmes méhtogó. <i>Uhlárik Sándor</i>	182, 183
•Kétszer is nyit az akácza virága. Bő áldás. 6 cm. vastag mézeslép. Az Alföldről.	184
A lépek megvédése a viaszmozly ellen. Méhtermékeink kere- settsége. Halálos méhszúrás. Meggyőződés a telelő méhek állapotáról.	226, 227
A tolokák helyes alkalmazása. Akác- és gyümölcsfák ingyenes kiosztása. A méhlegelő javítása. ✓	242, 243

VIII. Személyiek.

A Budapestre kinevezett Bálint Sándor dr. szerkesztő búcsu zása.	41
Szentgyörgyi Lajos, új szerkesztő beköszöntője	42
Kiss Jenő †	140
Kőműves Gerő †	141
Kitüntetés.	147, 232
Fejedelmi elismerés	232
Előléptetés	232
Kinevezés	233

IX.

<i>Méhészeti előadások</i>	141, 161.
--------------------------------------	-----------

X.

<i>Szerkesztői üzenetek</i>	16., 62., 79., 121., 205., 244.
---------------------------------------	---------------------------------

A Kertész Gazda tárgymutatója

(1902. jan 1—decz. 31-ig).

	Lap
1. Legyen áldott az új esztendő. Szentgyörgyi Lajos . . .	1
2. Mi kell, hogy megelőzze a közútak és közterek befásítá- sát? Binder János	2
3. Az alma-kocsonya. Szász Lajosné	6
4. Szőlőtermelés az eresz alatt. e. ő. i.	6
5. A Kertész Gazda havi teendői. 7, 15, 21, 29, 39, 46, 54, 60, 82	
6. Vegyes. 8, 16, 23, 30, 40, 47, 56, 63, 71, 80, 86, 94	
7. Egy török levél 1666-ból. Szentgyörgyi	9
8. A gyümölcsfaültetésről. Szerkesztő	11
9. A vakond. Nagy Endre	14
10. A Kertész Gazda jobbik keze. Gelteh Lajos	17
11. Kertészetünk állati és növényi ellenségei. Kertész Gergely	19
12. A szerkesztőhöz. Gillyén József és a Szerkesztő	22
13. Álom volt-e, vagy igazán megtörtént? Gelteh Lajos . .	25
14. Értesítés az Asclepiás felől. Szentgyörgyi	29
15. Kertészeti és gazdasági iskola nők számára. Szerkesztő	33
16. A másfél évig alvó szilvafa. Gelteh Lajos	
17. A szamócza vagy földi eper szabadban való termelése. Moldován János	36
18. Nemes rózsagaly gyökereztetése. Özv. Szász Lajosné . .	37
19. A cserebogár. Gelteh Lajos	41, 52
20. A veresszőlő (ribizke) bor. Bölöni István	43, 44
21. Négy millió korona. Szentgyörgyi	45
22. Szőlőink fecskendezése. Szentgyörgyi Lajos	51
23. Az erdélyrészi pomologia. (Sz.)	57
24. Készüldés a jövő évi terméshez. Szentgyörgyi Lajos . .	59
25. Rózsák. (Szerkeszt) ő	65
26. A gazdasági ismétlő iskola. Sz.	67

27. A gyümölcs präserválása. Ágnes néni.	69
28. Zöldpaszuly (bab) eltevése télire. Tulogdi Samuné . . .	70
29. Miért nincs jó gyümölcs piaczaikon? Szentgyörgyi . . .	73
30. A méznek alkalmazása a gyümölcsösben. Gelteh Lajos	75
31. A darázsok. gy. gy.	78
32. Eczet éretlen szőlőből. Egy régi preceptor.	79
33. Nyilatkozatot kérünk. Szentgyörgyi	81
34. A legbiztosabb eszköz Szentgyörgyi	82
35. Gyümölcészeti kérdés. Gyárfás Zsigmond	84
36. Az eperfa közgazdasági fontossága.	85
37. Üdvözetek és nyilatkozatok	89
38. A pozsonyi II. országos kertészeti kiállítás	90
39. Ébredés. Szerkersztő.	91
40. Az ojtógalyok czélszerű eltartási módja. Rereszturi Sándor	93
41. A föld rigolirozása vagy megforgatása. Lajos bácsi . . .	93
42. Végsorok. Szerkesztő.	96

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

XVII. évfolyam.

1902. január.

I. szám.

és melléklete: a

KERTÉSZ-GAZDA

II. évfolyam. — I. szám.

Legolcsóbb hirdetés!

a „MÉHÉSZETI KÖZLÖNY“-ben:

Garmond-soroként: 16 fillér.

Egész oldal (187 — cm)

egyszeri hirdetése: . 6 kor. — fill.

Féloldal » » . 3 kor. 20 fill.

Negyed-oldal » » . 1 kor. 60 fill.

Egyesületi tagoknak és féléves hirdetőknél 20%-kal,
egész-éves hirdetőknél 25%-kal olcsóbb.

Kis-hirdetés félhasábos soroként 16 fillér. Egyesületi tagoknak 2 sorig ingyen.

A hirdetési díjak előre beküldendők.

Hirdetéseket elvállal:

a **MÉHÉSZETI KÖZLÖNY** kiadóhivatala
Kolozsvártt, Bástya-útcza 2.

Megrendelések alkalmával a Méhészeti Közlönyre való hivatkozást kérjük.

1902 - 1902

Erdély legrégebb műasztalos-gyára!

B. BAK LAJOS

kolozsvári

műasztalos-gyárában

a legkitünőbb minőségben és a legjutányosabb árakon, a t. megrendelők kívánságainak és a határidő pontos betartásával készülnek: **mű-butorok**, mindennemű **épület-asztalos-munkák**, **templomi-, iskolai-, üzleti- és lakásberendezések**.

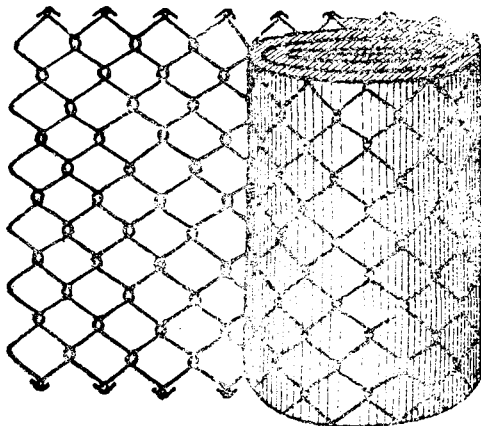
A gyár ajánlja továbbá *saját készítményű* és a *legjobb hírnévnek örvendő* **parquet-mukáit**, melyeket minden minőségben és a *legolcsóbb árakon* szolgáltat és akár meglevő padozatokra, akár aszfaltba oly módon állít be, hogy eddigelé hasonló munkáival úgy a *kiünző minőség és beállítás*, mint az *ár tekintetében versenyen kívül áll*.

A **B. Bak-féle aszfalt-parquet különösen ajánlatos nedves lakásoknál**. A *legjobbna*k bizonyult. (5-12.)

LÉBER GYULA

első erdélyi sodrony szövet-fonal és szitaáru gyára KOLOZSVÁRT,
Kül-Torda-utca 9. szám.

Ajánlja minden e szakba vágó munkáit, egymint: kertek, sírhelyek stb. bekerítéshez való **gépfonatait**; majorsági udvarok **fonattal való bevonását**; pincze, padlás, felső világossági, magtár és éléskamara ablakok **rostélyzatát**; **áthányó rosták** szén, koks, kavics válogatásához; **szikra fogók** gépekhez. Zöldre festett **légy-szövet**, **szelelő** és **lóher-rosták**, **Backer-féle rosták** és egyébféle használatra **vas-, réz- és czinszövetek**, **Kruppa-sodrony szegélyzetek** különféle mintákban, fakreibe

foglalt **rosták** és **szíták**, ruganyos **ágybetétek** (matrác) **sodronylábtörlők**.

Acél tüskés sodrony kertek, delelők sat. bevonásához.

Képes árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve szolgálók.

Deák Ferencz-utca 17. szám.

Állandó nagy raktár vegyi termékekben

Fűszer- és csemegeüzlet

Bel- és külföldi ásványvizek

Magyar, francia és spanyol

borok és pezsgők

raktára.

MEDGYESY KÁROLY

Telefön: Kolozsvár 435.

Különlegességek

Citrom, narancs,

12-12

füge, malaga és

mindennemű csemegékben.

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Vidéki megrendelések pontos eszközlése.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Zwörner Sándor

állatkitömő-

praeparatoriuma

2-12

Kolozsvár.

Elvállal mindenféle emlősök és madarak élethű kitérését,

Vadászati Tropheák csinos kivitelben és agancsok felszerelését.

A kitérésű állatoknak nincsen semmiféle veszélyes kigőzölgesük, tehát szobában is tarthatók.

Újdonság: Madarak kitérésére relif kép alakjában.

Tüzmentes pénzszekrények.

REMÉNYIK VICTOR

VASKERESKEDÉSE

KOLOZSVÁRT, FŐTÉR.

Ajánlom jól berendezett raktáramat mindenemü **méhészeti cikkekben**; u. m. országos méretű **Bodor-féle kaptárak**, legjobb minőségű **műlép**, **javitott mézpergetők**, **Hannemann-féle rács**, herefogók, **keretfogók**, méhész-pipa, dohányzó- és nem dohányzóknak, méhész-sipkák, kaucsuk-keztyük és mindennemü lép- és sejt-kések nagy választékban.

Mezőgazdasági és kertészeti cikkek közül különösen ajánlok a legjobb minőségű **vasekéket**, kézi kukoricza-morzsolót, amerikai aczél villák, **kaszák**, **sárlók**, **gereblyék**, **amerikai széna fűrészeket**. Továbbá kerti fűrészek, kerti ollók és szemző kések.

Végül felhivom b. figyelmét **konyhaberendezési** és **háztartási** cikkeimre, melyek közül ajánlok különféle vajverő-gépeket, amerikai fagyalt-gépek. Ruha mangorló és facsaró gépeket. Kitűnően zománczolt lemez- és öntött edényeket. Raktárt tartok még valódi Berndorfi alpacca és alpacca-ezüst evőszerekből és Nickel edényekből.

Vidéki megrendelések azonnal és pontosan eszközöltetnek.

12—12

Kiváló tisztelettel

Reményik Victor.

Ló- és marhanyíró-ollók.

Nyomatott tüzmentes pénzszekrények. (Kossuth Lajos-utca 10.)

Legjobb fajta vihar- és istálló-lámpák.

Vasbutorok nagy választékban.

Méhészeti Közlöny.

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZEGYESÜLET SZAKKÖZLÖNYE.

MEGJELENIK MINDEN HÓ NAP 1-ÉN.

Az Erdélyrészi Méhészegyesület tagjai a tagsági díj fejében kapják. Tagsági díjak: rendes tagok részéről egy évre 4 kor., kőri tagok részéről egy évre 2 kor. — Minden pénzküldemény Bíró Gyula, tanítóképző-intézeti tanár, egyesületi pénztáros úrhoz, Kolozsvár, Esterházy-útcza 21. sz. címen küldendő.

A lap szellemi részét érdeklő közlemények és reklamációk a „Méhészeti Közlöny szerkesztőségének Kolozsvár, Bástya-útcza 2.” címzendők.

Közleményeink utánnyomása a forrás teljes és pontos megnevezése nélkül tilos.

A kéziratokat nem adjuk vissza.

Reklamációkat csak a következő hónap 15.-éig és csak a postahivatal útján fogadunk el.

Felelős szerkesztő: Dr. Bálint Sándor. Főmunkatárs: Nagy János.

1902

»Adjon Isten minden jót az új esztendőben!» Library Cluj

Új év: új remények!

Az idő kerekének szakadatlan forgása közben új időhatárhoz érkezünk. Pillantsunk vissza és nézzünk előre; vessünk számot az eredményekkel, hogy bizalommal tekinthessünk a jövőbe.

Mik tehát a múlt eredményei és milyenek lehetnek reményeink?

1901-et a méhtenyészítésre nézve — legalább a haza innenső részében, az erdélyi vidékeken — a jó évek közé sorolhatjuk. A méhek odaadó gondozása — alig számottevő kivétellel — általában mindenütt jól, nem ritka helyen gazdagon jövedelmezett tavaly. Az okszerű méhész megelégedéssel zárta le mérlegét, méhtörzseit kedvező állapotban juttatta telelőbe; a legjobb remények teljesülésének kilátásával várja a tavaszt.

A munka sikerét a méhészkedésben is nemcsak az időjárás kedvezése biztosítja, hanem jórészt az odaadás és ügyszeretet is. Ez legyen munkálkodásunk soha enyhülni nem akaró rugója az új csztendőben is és bizodalommal reménylhetjük Isten áldását,

melyet mindnyájunk méhészetére a tavalyinál is bőségesebbnek kívánunk.

Egyesületünkről újat nem mondhatunk; maradunk és haladunk azon a nyomon, melyen az okszerű méhtenyésztés fejlesztésének és terjesztésének célját szolgálva, tisztelt tagtársaink várákosását kielégíteni igyekszünk. És hogy föladatunkat ez irányban helyesen megoldani iparkodunk, tagjainknak a múlt évben 223-ra történt szaporodása, a nyár szakán egyesületünk minta-méhésének, a téli hónapokban pedig tanulmányi estéinknek tömör látogatottsága igazolja. Az így fölélesztett általános érdeklődés állandó ébrentartása lesz egyesületünknek ezentúl is ügyszeretettel ápolt törekvése, melynek gyümölcsét tisztelt tagtársaink nagyrabecsült és itt is kért bizalma érleli meg.

Egyesületünk és Közlönyünk *egy* és elválaszthatatlan; munkánk, célunk és irányunk is ugyanaz tehát. Itt sem ígérünk ködfátyolképeket, semmi újat. De bizodalommal kérjük a bizalmat, melyért az ország legolcsóbb szakközlönyét adva, körültekintő, becsületes és lelkiismeretes munkával adózunk. Egyesületünk vezetősége és szerkesztőségünk egyértelemben és egyakarattal, egyazon szándékért, vállvetett erővel ugyanabban a szellemben szolgálja ezentúl is ezt az üdvös eredményű célt, mint a letúnt évben.

Abban a hitben és reményben, hogy Isten áldása és tisztelt tagtársaink bizalma ismét velünk marad, kezdjük az új évet, melyben minden olvasójának változatlan örömeiket, megelégedést, boldogságot kíván

a Méhészeti Közlöny
szerkesztősége.

Elnökségi közlemények.

Közgyűlésünk — múlt évi decemberi számunkban közölt meghívónk szerint — *Kolozsvár*tt, a kereskedelmi és iparkamara helyiségében (Deák Ferencz-útca) **január 26-án délután 3 órákor** lesz. Ismételten tisztelettel és azzal a figyelmeztetéssel kérjük nagyrabecsült tagtársaink minél tömörebb szives megjelenését, hogy: *ha a kitűzött napon határozatra képes számban netán együtt nem lennénk, alapszabályaink rendelkezése szerint a következő 8-ik napra elodázott közgyűlés a megjelenő tagok számára való tekintet nélkül, érvényesen határoz.*

Fölvívás. Bizodalommal kérjük tisztelt tagtársainkat, hogy úgy a még tömegesen künn levő *hátralékos, mint a jolyó évre eső tagsági díjaknak egyesületünk pénztárosához: Biró Gyula, tanító-képző-intezeti tanár úrhoz (Kolozsvár, Esterházy-ú. 21.)* leendő beküldésével sietni sziveskedjenek; mert terhes kötelezettségeinek egyesületünk is csak úgy tehet eleget, ha tagjai a rájuk nézve nagyon csekélyke díjak befizetésével nem késlekednek.

Tanulmányi estéinken tartani szokott méhészeti előadásainkat — arra való tekintettel, hogy az azokon impozáns számban megjelenő tudomány-egyetemi és különféle fő- és szakiskolai ifjúság többsége a karácsonyi szünidőre elutazott — január első feléig elnapoltuk. Az ünnepek eltelének; kellemesen szórakoztató hasznos munkánk továbbfolytatását ismét megkezdjük. *A kereskedelmi és iparkamara helyiségében január 18.-án és a rákövetkező minden második szombaton este 6 órakor* tartandó tanulmányi estéinken összes tisztelt méhésztársaink és nemzetünk leendő oszloposai: kedves ifjúságunk minél tömegesebb részvételét tisztelettel kérjük.

Az elnökség.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Utmutatás a kezdő méhész számára.

(Január.)

December szokatlanul enyhe, néhol csaknem tavaszias időjárású volt. Ha január is ilyen viselkedésű lenne, a méhek sikeres kitevelése iránt méltó aggodalmaink támadhatnának.

Állandóbb hidegben ugyanis tömören csoportosúlva és egymást melengetve, csaknem mozdulatlan csöndes nyugalomban együtt maradnak a méhek, mintha ösztönük ságná, hogy amelyik közülük a télifészket elhagyja, megdermed és dőre vakmerőségeért halállal lakol. Akármilyen kemény hideg legyen a tél, a jó melegtartó kaptárban helyesen betelelt népes törzs meg sem érzi azt; kedvező állapotban ér tavaszt, mert ha a tél enyhébbre fordulása, a tavasz közeledése mintegy átmenetszerű, a méhcsaládnak a nyári időszak munkára való előkészülése, vagyis a fiásítás megkezdése és tovább-gyarapodása is fokozatos menetű és tehát a várható siker biztosabb ígértű.

Tartósabban enyhe télen azonban — kivált, ha januárban

volna a székottnál melegebb idő — az ezt megérző méhtörzs népe a télifészekből szétozlik, izeg-mozog, az egész család nyugalmát megzavarja. Ez a körülmény már egymagában is kedvezőtlen a méhek telelésére; hogy miért: annak a múlt számunkban és más-kor is elmondott ismétlése fölösleges. De egyéb káros következményei is lehetnek a téli meleg időjárásnak; nevezetesen:

A méhek szokatlan időben való kijárása, röpködése és ezzel tömeges elhullása. De hiszen mindig azt állítottuk, hogy a méhekre nézve jótékony hatású, ha a tél közén néha jelentkező derült, meleg napok délszakán ki-kiröppennek, hogy belső terhüktől megszabadulhassanak. Ám ez egészen más jelenség, mint mikor változatlanul gyöngé, sőt meleg az időjárás, melynek tartóssága a tapasztalt méhészt előtt sohasem kedves. Ebből kifolyólag nemcsak a ménkészlet fogy el idő előtt és tehát tavaszra, a virágok föl-pattanása, a gyűjtés megindulása előtt, a legkritikusabb időben — mikor a legnagyobb szüksége volna arra a családnak — saját táplálására és fiasítása fölnevelésére nem lesz méze, hanem a rendellenes időjárásban az önmagát legtöbbször megboszuló természet később adja ki mérgét, a tél utója, sokszor a tavasz válik zordonnabbá és a megindult fiasítás melegengetésére a lépeken elszórt méhek ismét gomolyba tömörülve, a rengeteg mézbe és fáradtságba került, de otthagytak fiasítás elpusztul. Így válhat a meleg tél mindenképpen bomlására, kárára, nem ritkán végső veszedelmére a méheknek.

Míg ellenben, ha normális időjárással zajlik le a tél, az őszszel gondosan ellátott méhtörzsek a mogorvaságba vissza nem eső tavasz kedvezésének fölhasználásával fokozatosan, biztosan gyarapodva, készülnek a nyáron várható vagyonosodásra.

Ám azért meg ne ijedjünk, bizalmunkban ne lankadjunk, reményünkben ne csüggedjünk! Az idei tél még naptári hivatalosságában is alig hogy beköszöntött, viselkedéséről ítéletet nem mondhatunk tehát; sem attól nincs még mit tartanunk, hogy méhészetünkben az említett károk netán bekövetkezésének okozója lehetne; szóval: december szokatlan enyhesége nekünk eddig még alig okozhatott aggodalmat. Január eleje is tehetetlenkedett ugyan, de 7.-én már erőlködött a maga megemberelésében, s talán majd téliesebbé váló mord tekintetével visszaparancsolja, télifészkükbe visszakergeti az eddig netán nyugtalankodó kedves bogárkáinkat.

És ha esetleg ez a hónap is olyan enyhe maradna, mint december volt, igyekezzünk kaptárainkat legalább olyképpen beárnyékolni, hogy nap ne érje azokat; vagy ha a méhszinben úgy állanak, hogy beljebb húzhatók, óvatosan, nagyon csöndesen tegyük meg ezt és a szin ellenzőjét bocsássuk le. Az így elsötétített méhszin belseje a külső légkörnél hűvösebb lévén, a meleg időjárás — kivált ha beljebb is húztuk a kaptárokat — alig zavarja a méheket.

Ha esetleg szigorúan keményre változnék is a tél, az őszszel ajánlott eljárás szerint betelelt méhek semmit sem szenvednek attól. Sem a tél szigora, se az ne aggasszon bennünket, ha netán hó borítaná a kaptárokat és kasokat, melyekről csak olvadáson időben takarítsuk el azt, nehogy a méhek lakása átázzék.

A kaptárokat, kasokat, kivált pedig a menőkéket érő csekélyebb erejű szél is azonban elcsigázza, nagyon meggyötri a méheket. A szél erejének megtörése végett a méhes körül, a szél útjába jó magas ellenzőket, a menőkék elé pedig apró deszkadarabkákat alkalmazni el ne mulasszuk.

Egyebekben pedig minden gondunk oda tűzőn, hogy a méheknek az okszerűség elengedhetetlen követelményeül szükséges téli csöndjét, nyugalmit a legkisebb zaj se háborgassa. A méheket — nyugtalanításuk miatt — a fönnebbiekben elmondott káros következményeken kívül a vérhas eshetősége is gyakran szokta fenyegetni. Ha minden egyéb háborgatástól óvakodunk, a zárt helyen, padláson, kamrában telelő méhek nyugtalanítására átkosau elég a gyakori ajtócsapkodás, vagy egyéb ok miatt az épület sűrű megrendülése. A rossz kaptár, a telelésre alkalmatlan méz, s a méhek lakásának — különösen ényhe télen, csapadékos időben — hamar bekövetkező átnedvesedése, megnyirkosodása is okozhat vérhast. Minderről akkor emlékeztünk meg, amikor a baj elhárítása végett szükséges okszerű előintézkedések, különösen a betelelés módját közöltük.

Az egerek pocsék kártételeit minden kezdő méhész ismeri. A kaptárok menőkéjének az átlukgatott tolókével való elzárása, a kasok aljának bojtortájjal körülkoszorúzása és zajt nem csapó egérfogók alkalmazása — ha mindenekelőtt szalmát, polyvát, kukoricaszárát, szóval olyasmit, melyben az egerek tanyázni szoktak, még csak a méhes közelében sem tűrünk, vagy élés-

kamrától, gabonaraktár-, istálló- és óltól sat. távolabb áll a méhes — kellő védelem az egerek ellcn.

A télen is itt maradt rovarévő madarak, kivált a harkály, a kaptáron és kason való kopácsolással sok méhet kicsal és elfogdos. Az ilyen gonosz ellenséget el kell riasztani

A menőkére tűző napsugár melege is kicsalja a méheket és ha künn hideg van, megdermednek szegénykéék. A menőke elé illesztett deszkaellenzőcskék a napsugarak behatásának útját szegik.

Aki eddig még nem tette, javitgassa, tatarozza, rendezgesse üres kaptárait, s a kereteket és eszközöket; a kiselejtezett lépeket és léptörmelékét olvassza ki és készítsen mülépet, hogy tavaszra mindennel rendben legyen.

Teleki.

A gödöllői állami méhészeti gazdaság szervezeti szabályzata.

A gazdaság célja:

1. Az okszerű méhészet gyakorlása és fejlesztése, a tenyésztés különböző irányainak minél nagyobb jövedelmet biztosító művelése; a különféle kaptár-rendszerek előnyeinek és hátrányainak föltűntetésével a hazai viszonyoknak legmegfelelőbb rendszer kiemelése és ennek terjesztése;

méhlegelők létesítése, javítása és fönntartása módjának bemutatása, jól mézelő növények meghonosítása, magtermelés- és csemeteneveléssel való szaporításuk és tenyésztésük által a méhek állandóbb mézhordásának biztosítása, tehát a méhészkedés jövedelmezőségének fokozása;

méhtermékek helyes kezelése, csomagolása, értékesítése és jobb árak elérése végett háztartási és ipari földolgozása;

új méhészeti eszközök és gépek használhatóságának kipróbálása sat.

2. A méhészeti szakoktatás fölkarolása és pedig:

a) nagyobb méhészeti gazdaságok önálló kezelésére alkalmas méhészmunkások szakszerű kiképzése;

b) lelkészek, néptanítók, községi jegyzők, kertészek, vinczellérek, erdőőrök, pályaőrök földművesek, kigazdák sat. részére időszaki tanfolyamok rendezése, hogy azokon az okszerű méhte-

nyésztésben a gyakorlati ügyesség elsajátítása és elméleti ismereteinek megszerzése által haszonnal méhészkedhessenek.

3. Önkéntesen jelentkezők vagy megbízottjaik saját költségkön a földművelésügyi miniszter engedélyével az okszerű méhészkedés elsajátíthatása végett a gazdaságba májustól októberig terjedő időszakban bármikor beléphetnek.

E cél elérésére szolgáló eszközök.

A gazdaság 40 kat. hold területtel rendelkezik. E területen vannak fölállítva a különböző berendezésű nagyobb és kisebb méhesek, pavillonok és dúczok és az intézetet vezető és segédszemélyzet lakásai

A méhesek minden jónak, czélszerűnek és hasznosnak bonyúl eszközzel és gépekkel föl vannak szerelve.

A méhlegelők létesítésére, javítására és fönntartására szolgáló mód: a gazdaságban kisebb-nagyobb táblákban jól mézelő egyévi és évelő növények termelése, valamint a faiskolában s a gazdaságban szétültetve nevelt mézelő cserjék és fák tenyésztése. A jól mézelő növények, cserjék, fák meghonosításával természetével és szaporításával oly arányban foglalkozik a gazdaság, hogy azoknak a méhészközönség közt leendő kiosztása, esetleg mérsékelt áron való eladása által a méhlegelő javítását az egész országban elősegíti.

A nagyobb méhészeti gazdaságok önálló kezelésére alkalmas méhészmunkások szakszerű kiképzésére szolgál a gazdaságban szervezett kétéves tanfolyam.

A lelkészek, néptanítók, kertészek, vinczellérek, erdő- és mezőőrök, földműves gazdák sat. részére pedig évente májustól októberig négy-négy hétig tartó időszaki tanfolyamok tartatnak.

A gazdaság vezetése.

A gazdaság a m. kir. földművelésügyi miniszter főfelügyelete alatt áll. A közvetlen felügyeletet a méhészeti felügyelő végzi. A gazdaságban alkalmazott személyzet: a méhészmester, a méhészmunkás és segédmunkás. A méhészeti felügyelő hatáskörébe tartozik: a földművelésügyi miniszter rendelkezéseinek végrehajtása, az intézet működésének, fejlesztésének irányítása, a méhek kezelésének ellenőrzése és a tanfolyamok igazgatása.

A méhészmester munkaköre: a méhészeti felügyelő rendel-

kezéseinek és utasításainak pontos és lelkiismeretes teljesítése, a gazdaság belső vezetése, a tanfolyamok tartása, a házi rend és fegyelem fönntartása, valamint az elméleti és gyakorlati szaktanítás teljesítése.

I. A méhészmunkásokat képző állandó kétéves tanfolyam.

1. *A tanfolyam célja:*

Nagyobb gazdaságok és intézetek méhészetének önálló kezelésére olyan méhészmunkások szakszerű kiképzése, kik a méhészet ügykörébe vágó összes dolgokban, mint: a méhtenyésztés minél jövedelmezőbb irányú vezetésében, a méhlegelő javításában és fönntartásában, kaptárok és eszközök készítésében a méhtermékek földolgozásában és értékesítésében tökéletesen járatosak, s kik a méhészkedés mellett a mezőgazdaság valamely más ágazatában, mint pl. a baromfitenyésztésben, konyha- vagy gyümölcskertészet és szőlőművelésben segédmunkásokként, esetleg munkavezetőkül szintén alkalmazhatók. Ennélfogva a tanfolyamra az említett mezőgazdasági ágak valamelyikének legalább alapismeretével bíró egyének vétetnek föl.

2. *A tanfolyam tartama.*

A méhészmunkásokat képző tanfolyam szeptember hó 15-én kezdődik és megszakítás nélkül két évig, vagyis a második év augusztus havának végéig tart.

A képzés főleg gyakorlati irányú. E cél szem előtt tartásához alkalmazkodik az oktatási tervben fölvetett elméleti ismeretek tanítása.

A tanulók a gyakorlati kiképzésükre irányuló mindenféle munkában résztvenni s azt végezni kötelesek.

3. *A föl vétel.*

Az intézetbe egyelőre 6 oly egyén vétetik föl, kik 18-ik életévüket betöltötték, de 35. életévüket még túl nem haladták.

A föl vételt kérő, s 1 koronás bélyeggel ellátott folyamodvány a m. kir. földművelésügyi miniszterhez czimezve, legkésőbb július hó végéig a következő okmányokkal fölszerelve nyujtandó be:

1. keresztlevél (születési bizonyítvány);
2. a teljes elemi népiskola elvégzéséről szóló bizonyítvány;
3. annak igazolása, hogy a folyamodó valamely mező-, kert-,

szőlő- vagy erdőgazdaságban mint segédmunkás, vagy egyéb alkalmazott, legalább egy évet gyakorlatilag töltött és használhatóságának, ügyességének és megbízhatóságának tanujelét adta; földműves- vagy kertmunkásiskolát végzetten előnyben részesítendők;

4. azok részéről, kik szülői gondozás alatt nem állanak, kifogástalan magaviseletükről, feddhetetlen előéletiükről tanuskodó községi hatósági bizonyítvány; azok, kik szülőik gondozása alatt allanak, az előbbieken kívül tartoznak a szülőknek, árvaság esetén a gyámjuknak, a hatóság által igazolt oly bizonyítványt bemutatni, melylyel nekik a tanfolyamra való belépés megengedtetik;

5. ép, egészséges voltukról és munkára edzett testalkotásukról tanuskodó orvosi bizonyítvány;

6. hadköteles korban levők részéről annak hiteles föltüntetése, hogy a katonai szolgálat teljesítésének ideje a gazdaságban töltendő két év tartamával nem esik össze.

Előnyben részesülnek azok, kik hadkötelezettségüknek már megfeleleltek.

4. *Ellátás.*

A gazdaságba fölvevett egyének szeptember 15-én kötelesek a méhészmesternél jelentkezni, a következő fölszerelést hozván magukkal:

- 6 pár fehérenemű (ing és lábravaló),
- 12 zsebkendő,
- 6 pár harisnya vagy kapcza,
- 2 öltözet ruha

A gazdaságba fölvevett egyének az intézetben lakást és teljes ellátást kapnak, valamint a netán szükséges orvosi segítséget és gyógyszert, továbbá könyveket, írószereket, a gyakorlati munkákhoz szükséges fölszerelést, szerszámokat és eszközöket is használatra a gazdaságban kapják, sőt évente mindeniket még 60 korona ruhapénzben is részesíti a gazdaság oly módon, hogy a számukra szükséges ruházatról ezen összeg erejéig a méhészmester gondoskodik.

5. *A tanítás tárgyai.*

A méhészmunkásokat képző tanfolyamon az oktatás tisztán gyakorlati irányú ugyan, mindazonáltal a fölvevett egyének leendő életfoglalkuzásuknak megfelelő elméleti oktatásban is részesülnek

Az oktatás tárgyai.

1. Méhtenyésztés (elméletileg és gyakorlatilag),
2. növénytan (a mézelő növények, füvek, fák, cserjék ismeretése, termelési és szapritási módjainak megtanítása),
3. mennyiségtan (a számtan, mértan és könyvvitel alapismeretei),
4. irálygyakorlatok,
5. rajz,
6. kaptárok és eszközök készítése,
7. a méhtermékek ipari földolgozása és a méhészet kereskedelmi része.
8. Az I. I. szakaszban elsorolt mezőgazdasági ágazatok ismertetése.

Az ezen két éves tantolyamot bevégzett egyének a tantolyam elvégzéséről ünnepélyes záróvizsga után bizonyítványt kapnak.

II. Időszaki tanfolyamok.

Lelkészek, néptanítók, kertészek, vinczellérek, erdő- és mezőőrök, pályaőrök, földművesek sat. részére oly célból, hogy azok az okszerű méhtenyésztés elméleti ismereteibe és gyakorlatába alaposan bevezetessenek; továbbá, hogy a méhlegelők fönntartásának és létesítésének, valamint a kaptárok és eszközök készítésének módjára megtanittassanak.

A tanfolyam ideje és tartama.

Évenként májustól—októberig több időszaki tanfolyam rendeztetik és pedig rendszerint:

- a földművelők oktatására május- és juniusban,
- a néptanítók és lelkeszek részére julius- és augusztusban,
- a kertészek, vinczellérek, erdő- és gátőrök sat. számára pedig szeptember hónapban, mindenkor négy-négy hetes tanfolyam.

A tanfolyam vezetése.

A tanfolyam vezetésének közvetlen irányítása az országos méhészeti felügyelő hatáskörébe tartozik. A tanítást és a gyakorlatokat a gazdaságban alkalmazott méhészmester végzi.

A tanfolyamra való fölvétel.

Az időszaki tanfolyamok mindegyikén legfőlebb 20—20

hallgató vehet részt. A fölvételért pályázók egy koronás bélyeggel ellátott folyamodványban -- alkalmazásban nem levők politikai hatóságaik útján és ajánlatára a m. kir. földművelésügyi miniszternél, a tanfolyam kezdete előtt legalább két hónappal kérik ezt.

A fölvétel iránt — az országos méhészeti felügyelő, oly irányú javaslatára, hogy az ajánlottak lehetőleg az ország különböző vidékeiről valók legyenek — a földművelésügyi miniszter határoz, miről a pályázók idejekorán írásbeli értesítést kapnak.

Kedvezmények

Az időszaki tanfolyamok bármelyikére fölvett egyének között a szegénysorsúak — ha állapotukat hiteles szegénységi bizonyítvánnyal igazolják — a tanfolyam tartama alatt ingyen elszállásolásban és ételmezésben részesülnek. A jobb sorsúak ellátásukért legfőlebb két koronára menő napi ellátási díjat fizetnek. A tanfolyamokon résztvevők a napi foglalkozásra nézve kötelesek magukat az intézet szabályzatában megállapított ügyrendnek alávetni.

A tanfolyam hallgatói a negyedik hét utolsó napjának délutánján úgy az elméleti ismeretekben, mint a gyakorlati ügyességekben való jártasságukról a méhesekben és műhelyben egyaránt számot adnak.

Ennek lefolyása után a tanfolyamon való részvételüket igazoló látogatási bizonyítványt kapnak.

A ki egy ilyen méhészeti tanfolyamon már részt vett, más alkalomra rendezett hasonló méhészeti tanfolyamra csak a földművelésügyi miniszter kivételes engedélye alapján vehető föl.

Budapesten, 1901. évi októberhó.

M. kir. földművelésügyi miniszter.

Milyen színre fessük kaptárainkat?

(Mutatvány Paczek Béla zsebnaptárából.)

A kaptároknak különösen a szú rongálása és a levegő behatása ellen való megvédése céljából olajos festékekkel történő befestése fölötte ajánlatos. Nem kicsinylendő kérdés azonban az, hogy: milyen színre fessük kaptárainkat?

A méhészet kedvelői közt sokan vannak, akik kaptárjaikat többféle, különböző színre szokták befesteni, még pedig némelyek

a tetszetőség kedvéért, míg mások — sőt mondhatjuk: legtöbben — abból a célból, hogy méheik könnyebben rátaláljanak saját otthonukra, s lakásaikat más kaptárokkal össze ne tévesszék. Mások e célból a homlokkal külsejére, a menőkén fölül, különböző színre festett jelzőket alkalmaznak.

Ám mindezek nagyon tévednek.

A kaptárok különböző, kiváltképpen ríktó színre való festése ugyanis fölötté izléstelené teszi méhesünket. Ez a tarka-barkaság legfőlebb a szabadban egymástól távolabb fölállított kaptárdúczokon engedhető meg, de ott is csak kisebb-nagyobb árnyalatban eltérő szolid színek alkalmazásával. A szélsőségig vitt különféle ríktó színek használata itt sem árúl el finom izlést, s a gyakorlatóság szempontjából itt sem ajánlható.

Még nagyobb tévedésbe esnek azok, akik kaptáraik különböző élénk színekre festésével azoknak a méhek által való könnyebb fölismerhetőségét kívánják biztosítani.

Bebizonyult tény ugyanis, hogy a méhek lokális — helyismereti — érzéke sokkal inkább ki van fejlődve, mint színérzékük.

Ezt igazolja az az eset, hogy: ha valamely, bármint élénk, ríktó színre festett kaptárunkat akár milyen közel eső más helyre tesszük, s ennek a helyére más színű kaptárt állítunk, az előbbiből kiszálló méhek kivétel nélkül megszokott helyükre, vagyis az odattett másik kaptárba vonulnak és ha ott be nem fogadnák őket, megtörténik, hogy inkább valamely más szomszédos kaptárba kérezkednek.

Az isléstelen tarka-barkaság nemcsak czéitalan, de a méhekre határozottan káros is. Némelyek ugyanis különös kedvteléssel az élénkebb zöld, kék, piros, sötétbarna, vagy tiszta fehér színeket használják kaptáraik befestésére. Már pedig az eddig tett megfigyelések igazolják, hogy az ilyen élénk színek — különösen a zöld, kék és piros — úgy a rajfejlődésre, mint a mézhozamra, káros hatásúak.

A tavaszi nap melege ugyanis a sötét színű kaptárt környező levegőt nagyon fölhevíti, s a szokatlan meleg kicsalja a méheket a még hűvös levegőre, hol azok hamar megdermednek, lehullanak, elvesznek; — míg nyáron a sötét szín absorbeálván — elnyelvén -- a nap forró sugarait: a nagy meleg miatt a méhek

sokat szenvednek a kaptárban, s a rekkenő hőségtől elbágyadva, ellankadva, tétlenül hevernek, a leggazdagabb hordási időt, a jó gyűjtés alkalmát nem használják ki.

A fehér szín még bármely más élénk színnél is veszedelmesebb a méhekre nézve; mert ez a szín a rátűző éles napsugár visszaverődése folytán — a tükör által szemünkre vetített napfény gyanánt — annyira vakítólag hat a méhek látószerveire, hogy — amint ezt már gyakran tapasztaltuk — a munkáikról villámgyorsasággal hazaszálló méhecskék a napsütötte fényes falnak nekiröpülve, fejüket sokszor úgy odaütik, hogy szédülten hullanak alá a földre és így nagyon könnyen el is pusztúlhatnak.

Éppen e miatt azok sem cselekesznek észszerűen, akik méhe-sük falait tiszta fehérre meszeltetik.

Akinek a méhese egészen fából épült, legjobban teszi, ha azt a fa természetes színében festetlenül hagyja; vagy ha a deszkákat az idő viszontagságaitól óvni akarja és nem sajnálja a költséget, festesse tölgy-, vagy fenyőfa-színre. Aki pedig téglából, vályogból, vagy tapasztott berenából csináltatta méhesét, leghelyesebben cselekszik, ha úgy a külső, mint a belső falakat világosszürkére festeti.

A fönnebb elmondottakból kifolyólag most visszatérve a kaptárokra, azt ajánlhatjuk méhésztársainknak, hogy — kivált zárt méhesükben — kerüljék az élénk színeket, s kaptáraikat egy színre festessék, még pedig leghelyesebben járnak el, ha azokat természetes fenyő, vagy tölgyfa-színre festetik, s a homlokfalon, a menőkénél semmi más színű megkülönböztető jelt nem alkalmaznak, mert méheik amúgy is pontosan rátalálnak megszokott helyükre.

Irodalom.

A **Kert** a VIII. évfolyamba lépett. Megjelen havonként kétszer; szerkeszti és kiadja: Mauthner Ödön, Budapesten, VII. ker., Rottenbiller-ú. 33. Előf. ára egész évre 6 kor., kertészeknek 4 kor. Január 1-én megjelent száma a következőket tartalmazza: »*A Kert*« a 8. évfolyamában; Az öles marhakáposzta (képpel); A hó hatása a növényzetre és talajra; Arton apátsági szilva (képpel); Téli neme-

sítések ; A tisztaság, mint egyik főtényező a növényházak kezelésében ; A szoba téli növénydísz ; Magyarország kertészete és gyümölcsészete 1900-ban ; Az enyhe tél és a méhek teelése ; Parkozott utak Amerikában (4 képpel) ; Védjük a szakmánkat ! Ki lehet műkertész ? Mit kell tudni a rigolozásról ? Helytelen és helyes magvetés a faiskola-telepen ; Irodalom ; Teleltető-pincze növények számára (2 képpel) ; Világszemle ; Hírek ; Apró szakközlemények. A fölötte becses és tartalmas, fényes kiállítású és remeken illusztrált s mégis nagyon olcsó szaklap a kertészkedők pártolására méltán érdemes.

Magyar Néplap ; politikai, társadalmi és közgazdasági heti lap ; évi előfiz. ára 4 kor. Szerkeszti és kiadja : Buday Aladár, Budapest, VIII. ker., Szentkirályi-ú. 28/b. Nemcsak a nép, de a művelt közönség részéről is fölötte kedvelt, s a haza és népe javáért munkáló, hasznosan oktató és élvezetesen szórakoztató, ismeretterjesztő, s épületesen mulattató és kedvderítő, szépen illusztrált és nagyon olcsó lapot, nemes irányánál fogva, melylyel a család nagyjának és aprójának egyaránt igaz és kedvelt jó barátja, a legmelegebben ajánljuk.

Szőlőszeti és Borászati Lap ; 23. évf., megjelen minden csütörtökön ; előfiz. ára egész évre 8 kor. Szerkeszti és kiadja : Maurer János. Szőlőműveléssel és bortermeléssel foglalkozók részére a legajánlatosabb szaklap.

Megjelent Kecskeméten a »Szőlőszeti és Borászati Lap Naptára« az 1902-ik esztendőre — írta és szerkesztette *Maurer János*, a Szőlőszeti és Borászati Lap szerkesztő kiadója dús, tárgyilagos és változatos tartalommal. A voltaképeni naptárrész és közben a bevételek és kiadások följegyzésére szánt tiszta lapokon kívül. Havi teendőink a szőlőben és a pinczében. Maurer János, a »Szőlőszeti és Borászati Lap« szerkesztő-kiadója (arczképpel) Szőlőszet: Az »Ezeréves Magyarország Emléke.« Későn hajtó muskotály fajok. A Delaware. Metszési alapelvek (ábrával) Félkarikás fejmetszés (ábrákkal). A szőlő zöld párosítása (ábrákkal). Új szőlőváltozatok előállítása. A viharágyuzásról (ábrával). A »Maurer-féle kapa« (ábrákkal). Borászat: Szüretelési elvek. A szőlőtörköly értékesítéséről (ábrával). A borkóstolásról. A borfejtés és

a levegő hatása a borra. A borok töltögetése (ábrával). A borvédő (ábrával). A kén használata. Szüretelő és pinczeeszközök. Különféle: A homoki bortermelés múltja és jelene, Zauner Richárdtól. A betyár leánya, Kada Elektől. Amerika Somogyban, Bocsor Isvántól. Lapelőfizető lemondási kötelezettsége. Falb jóslata 1902. évre. Hasznos tudnivalók stb. A naptár ára 1 kor., megrendelhető szerzőnél. Kecskemét.

Révai-Kalendárium. Érdekes füzet jelent meg e czimen. Az eleje naptár és jegyzőkönyv, azután cikkek következnek írókról és irodalmi kérdésekről, végén gyakorlati tanácsadót találni irodalmi és könyv-dolgokra nézve. Az irodalmi részben az év fő irodalmi eseményeiről van szó, a *Magyar Remekírók* most készülő nagy kiadásáról, Br. Eötvös Józsefről, a kinek munkái most indulnak meg végleges, teljes kiadásba összegyűjtve. Szellemes, finom kis essay-k is vannak a könyvben Írók irnak írókról: Mikszáth Kálmán Jókairól, Eötvös Károlyról Bródy Sándor, Molnár Géza finom stilművészettel a lexikonok használatáról ír, Győry Ilona a *Művelt asszonyokról*. Számos más cikk is van a könyvben, Eötvös Károlytól, Vojnovich Gézától, Meller Simon dr.-tól, Hevesi Sándortól, Roboz Andortól stb. Az egész könyv tele van azonfelül az irodalomra vonatkozó aforizmákkal Carlyle, Ruskin, Nietzsche, Gorkij, Schopenhauer, Goethe stb. műveiből, s érdekes irodalmi adomákkal. A kötet végén a modern irodalom jegyzéke. Az érdekes kis kötet érdekessége az is, hogy a Révai Testvérek Irodalmi Intézet ingyen küldi meg vásárlóinak. Párisias gondolat ez a kis évkönyv, mely most második évfolyamába lépett.

Kertészeti Lapok; az Országos Magyar Kertészeti Egyesület ez illusztris hivatalos közlönye 17. évfolyamát járja az idén. Megjelen havonként egyszer. Szerkesztik: Ilseman Keresztély és Kardos Árpád Múlt évi decemberi száma az általános közleményeken és a disz kertészet, gyümölcsészet, konyhakertészet és növénybetegségek köréből vett, s e téren kimagasló jelescink tollából eredő, fölötte becses közleményeken kívül egyéb érdekes és tanulságos tartalommal jelent meg.

A Család és Iskola, az immár 27 éves múltjára elégtelen büszkéikedhető nevelés-oktatásiügyi szaklap megjelen havonként

kétszer; szerkeszti: Fazakas József; kiadja a kolozsvármegyei tanítók testülete; évi előfiz. ára 6 kor. A közoktatásügy előbbrevitelének nemes céljáért buzgalommal munkálkodó szaklap méltó érdemeinek elismeréssel emelünk kalapot.

Szerkesztői üzenetek

K. J. úrnak, Kövenden. A küldött tagsági díjt az egyesületi pénztáros úrnak átadtuk; a hiányzó számok pótlása iránt intézkedtünk. A többire nézve legközelebb külön levélben. — *M. A. úrnak, Beszterczén* és *B. J. úrnak Tordán.* Tanúlságos és nagyon becses; köszönjük. Helyszűke miatt februárra maradt. — *J. S. úrnak, Ditróban.* Semmi hang, semmi neszi? Szerencsétlense Közönyünket! — *K. D. úrnak, Énlakán.* Ékes tolla úgy elnémult!?. . . — *H. I. dr. úrnak, Szegzárdon.* Magánlevélben mindenről. — *Cs. L. úrnak, Aszu-Beszterczén.* A különben sem sürgős ügyben szives türelmet kérünk. — *K. J. úrnak, Kézdi-Vásárhelytt.* Sok tudásából kérünk a »köz«-nek is. — *P. V. úrnak, Borszáken.* Szives türelmet kérünk. Nem rajtunk múlt. Négyyszer próbálkoztunk; most már kilessük a jó alkalmat. — *S. J. úrnak, Szent-Erzsébeten.* A küldött tagsági díjt az egyesületi pénztárba be fizettük.

A tagsági díjak nyugtázása — helyszűke miatt — a jövő számra maradt.

Közönyünknek — az évforduló alkalmából szükségessé vált új berendezkedés miatt — a szokottnál kissé később történhetett megjelenéséért mélyen tisztelt tagtársaink szives elnézését kérjük.

Tartalom: 1902. *A Méhészeti Közöny szerkesztőisége.* — Elnökségi közlemények. — Útmutatás a kezdő méhészt számára. *Teleki.* — A gödöllői állami méhészeti gazdaság szervezeti szabályzata. — Milyen színre fessük kaptárainkat? — Irodalom. — Szerkesztői üzenetek.

Nyomatott Gamán János örökösénél Kolozsvárt, Kossuth Lajos-utca 10. sz.